

ናይ ኣኼባ መዘኻኸሪታት

ሰሉስ 13 ሰነ 2023

ጋንታ – ተዛራብቲ ትግርኛ

3 ሰባት

2 ሰባት ካብ ተሓጋገዘቲ ትካላት

1 ተርጓሚ

3 ኣባላት ኮሚተ (ኳካብ ስቱዋርት MSP፣ ፖል ኦካነን MSP፣ ክሬግ ሆይ MSP (ናይ ሓዲ ኣባል ወኪል))

2 ሰራሕተኛታት ናይ ክኮቲሽ ፓርላማ

እቲ ናይ መጀመርታ ሰብኣይ ኤርትራዊ እዩ። ካብ ሃገሩ ብሰንኪ ኩናት ወጺኡ ሰላማዊ ኣብ ዝኸነ ቦታ ኺነበር ድማ ደለዩ። ኣብ ሆቴል ይነበር ኣሎ።

እቲ ካልኣይ ሰብኣይ ውን ኤርትራዊ እዩ። ንሱ ውን ዝወጽዑ ምክንያት ሓዲ ዓይነት ኢዩ፣ ብሰንኪ ኣብቲ ሃገር ዘሎ ናይ ፖለቲካ ጸገም። ንሱ ውን ኣብ ሆቴል ይነበር ኣሎ። ስድርኡ ኢንተርኔት ስለዘይብሎም ክረኽቡም ኣይከኣሉን።

እቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ኢትዮጵያዊ እዩ። ካብ ሃገሩ ዝወጽዑ ብሰንኪ ኩናትን ብሰንኪ ኣብቲ ሃገር ዘሎ ናይ ፖለቲካ ጸገም እዩ።

እቶም ተሳተፍቲ ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ጉዳያት ርእይቶኦም ኪህቡ ተሓተቱ ።

መንበሪ/ሆቴል

እቲ ናይ መጀመርታ ሰብኣይ ኣብ ሆቴል ክነበር 18 ኣዋርሕ ገይሩ። እቲ ዚሓድረሉ ዘሎ ክፍሊ ካብ ሰንቀ ማይ የፍሰስ። ብሰንኪ ስለዝፈሰስ ዘሎ ማይ ናይ ዓራት ፍርናሽ ስለ ዝጠልቀዩ ከኣ ኣብቲ ክፍሊ ሕማቕ ጨና ኣሎ። እቲ ኣብ ሆቴል ዚወሃቦም መግቢ ጽቡቕ ኣይኮነን። መግቢ ክሰርሑ ስለዘይኸእሉ ከቢድ’ ዩ። ናይ ሓባር ቦታ ዋላ እኳ እንተሃለወ መዘናግዒ ግና የለን። እቲ ሰብኣይ ካብ ሚርስ ብዙሕ ደገፍ ዘይረኽበ ዋላ እኳ እንተኾነ ካብቲ ናይቲ ከባቢ ትካላት/ገበርቲ ሰናይት ደገፍ ረኺቡ ኢዩ።

እቲ ካልኣይ ሰብኣይ ኣብ ሆቴል ክነበር 6 ኣዋርሕ ገይሩ። ካብ ሚርስ ዝኾነ ደገፍ ኣይረኽበን። ኣብኡ ዝኾነ መዘናግዒ ስለ ዘየለ፣ ብዙህ ግዜ ኣብ ውሽጢ ኣብ ሶፋ ከምዘህልፍ ሓቢሩ። ናብ ዩናይትድ ኪንግደም ቅድሚ ምምጽኡ እግሩ ተጎዲኡ ነይሩ፣ ኣብዚ ከኣ ክሳብ ህጂ ሕክምና ክግበረሉ ኣይከኣለን። ካብ ሚርስ ዝኾነ ደገፍ ከምዘይረከብ ዘሎ ይስምኡ። ሰባት ብዛዕባ ኹነታቶም ዜማርሩ እንተ ኹይኖም ሽግር ዜምጽኡ ሰባት ከምዝኾኑ ዝረዓዩ እዩ ኮይኑ ዚስምዖ።

ኣብ ኣእምሮኣዊ ጥዕና/ውሕሰነት ዜሕድሮ ጽልዋ

እቲ ቐዳማይ ሰብኣይ እቲ ዚነበረሉ ዘሎ ህንጻ (ኣብ ፋልክርክ) ኣዝዩ ኣረጊት ምዃኑ ገለጸ። ብዛዕባ እቲ ማይ ምፍሳስ ጸገም ዋላ እኳ እንተ ነገርም ዋላ ሓንቲ ግና ኣይተገብረን። ሓዲ ኣብቲ ኸባቢ ዚነበር ነጋዳይ ከም ዚውንኖ ይፈልጥ እዩ፣ ብሰንኪ እቲ ለቦዳ ተዓጽዮ ስለዝነበረ ዝኾነ ጽገና ኣይተገብረን። ፍሬንድስ ኦፍ ስኩቲሽ ሴትለርስ (FOSS) ገበርቲ ሰናይ ክዳውንቲ ሂሳብን ኢንግሊሽ ትምሕርቲ ይህቡዎ ኣለዉ። ገበርቲ ሰናይት እዮም ሓገዝ ዝገብሩሉ ዘለዉ። እቶም ሓተቲ ዑቕባ ንሚርስ ብዛዕባ ብዙሕ ኩነታት ሓቢሮምም ኣለዉ ግና ብዛዕባ ብዙሕ ኩነታት እንተደኣ ጥርግን ገይሮም ካብ ሆም ኦፊስ መጠንቀቕታ ደብዳቤ ይሰደዱሎም እዮ። ከምኡ ውን ከኣ ሰራሕተኛታት ሚርስ ብዛዕባ ብዙሕ ኩነታት እንተደኣ ጥርግን ገይሮም ንሆም ኦፊስ ጥርግን ይገብሩሎም። እቲ ሰብኣይ ሚርስ ዝሰምኡዎ ኹይኑ ኣይስምኡን። ነቲ ኮሚተ ምእንቲ ኺርእይዎ ደብዳቤ ክህቦም እዮ።

እቲ ሰብኣይ እዚ ተመክሮ ጭንቀት ከም ዝገበረሉን ዝኾነ ደገፍ ከኣ ከም ዘይረኽበ ሓቢሩ። ናብ GP ዋላ እኳ እንተ ኸደ ሓበሬታ ዘለዎ ወረቕት ጥራይ እዩ ተዋሂብዎ።

እቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ንሸዳሽተ ወርሒ ምስ ወለዱ ዋላ ሓንቲ ርክብ ኣይነበሮን። ኣብ ሰሙን ብ £9 ምንባር የጸግም ኣሎ ክዳውንቲ ምዕዳግ ውን ኣይከኣለን። ካብ ገበርቲ ሰናይት ሓገዝ ረኺቡ እዮ።

ምውጻእን ምዝዋር

ቀይዲ እተገብረሉ ብሕታዊ ጸብጻብ

እቲ ካልኣይ ሰብኣይ ካብ ሆቴል ምውጻእን ኮዕሶ እግሪ ምጽዋትን ኣዝዩ ሓጋዚን ኣገዳስን ምጂኑ ገሊጹ።

እቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ኣብ ዩናይትድ ኪንግደም ንሓደ ዓመት ድሕሪ ምጽናሕ፣ ኣብ ኮዕሶ እግሪ ከካፊልን ከሕምብስ ከምዝኸለን እዚ ድማ ገበርቲ ሰናይ ትካላት ከምዘዳለዎም ሓቢሩ። ኣብ ጥቓ መናፊሻ ኢዩ ዝነበር፣ ናይ ምዝገጋፊ ንጥፊታት' ውን ንኣእምሮኣዊ ጥዕናኡ ኣወንታዊ ከምዝኾነ ሓቢሩ።

ESOL (ኢንግሊሽ ትምሕርቲ ንተዛረብቲ ካልእ ቋንቋ)/ተርጉምቲ

እቲ ቀዳማይ ሰብኣይ ውሑድ ኢንግሊሽ ይዛረብ።

እቲ ካልኣይ ሰብኣይ ኣብ ሰሙን ሓደ ሰዓት ኢንግሊሽ ይመሃር ኣሎ።

እቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ኣብ ሰሙን ከባቢ 4 ሰዓት ኢንግሊሽ ይመሃር ኣሎ። ናይ ምሉእ ግዜ ትምህርቲ ክመርሕ ዚኸእል እንተደኣ ኩይኑ ክሕግዞ ከምዝኸእል ይስምዖ።

እቲ ኣብ FOSS ዚሰርሕ ሰራሕተኛ ኣብቲ ከባቢ ኣብ ዚርከብ ኮለጅ ኢንግሊሽ ንክትመሃር ብቐፅ ምእንቲ ንክትከውን መሰረታዊ ኢንግሊሽ ክትዘራርብ ከምዘሎካን ኢንግሊሽ ትምሕርቲ ዝኾነ ኣፍልጦ ንዘይብሎም ከምዘየለ ገለጸ። እቲ ናይ ግብረ ሰናይ ትካል ዝተወሰነ ትምሕርቲ ንምሃብ ዝከኣሎ ኩሉ ይገብር ኣሎ እቲ ካብ መንግስቲ ዘሎ ናይ ሰልዲ ሓገዝ ሕጽት ስለ ዘሎን ውሕስነት ዘይብሉ ናይቲ ከባቢ ሰበ - ስልጣን ትምሕርቲ ESOL ንክዳለው ዝበለጸ ሓጋዚ እዩ።

እቲ ኣብ ግራምፒያን ዝሰርሕ ናይ ደገፍ ሰራሕተኛ' ውን ተመሳሳሊ ኹነታት ከምዘሎ ጸብጻብ ሂቡ፣ እቶም ተምሃሮ ትምህርቲ ናይ ኢንግሊሽ ንምእታው መሰረታዊ ናይ ኢንግሊሽ ፈተና ክትሓልፉ ከምዘለዎም።

ይኹን እምበር እቶም ሓተቲ ዑቕባ ተርጉምቲ ክረኽቡ ይኸእሉ እዮም።

መጓጓዣ

እቲ ካልኣይ ሰብኣይ ኣብ ፋልክርክ ኢዩ ዝነበር ዘሎ እቲ ሆቴል ኣብ ማእከል ከተማ ስለ ዘሎ ከኣ ኣብ መብዛሕትኡ ቦታታት ብእግሩ ክኸይድ ይኸእል ኢዩ። ናብ GP ኪኸይድ እንተ ደልዩ ከኣ ሰራሕተኛታት እቲ ሆቴል ታክሲ የዳልዉሉ።

እቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ናብ ቤተ-ክርስቲያን ምእንቲ ክኸይድ ኣብ ሰሙን £25 ዝህቦ ግብረ-ሰናይ ትካል ኣሎ። ናብ ESOL ትምሕርቲ ብእግሩ ይኸይድ

እቲ ተሓጋዛይ ሰራሕተኛ FOSS ፋልክርክ ኣብ ማእከል ዝርከብ ከምዝኾነን ናብ ብዙህ ቦታት ብእግሪ ክትኸይድ ከምትኸእል ሓቢሩ። FOSS ንሓተቲ ዑቕባ ኣብ ዝተኸለለ ግዜ £25 ኣብ ሰሙን ይህቡ ኢዮም ግና እዚ ከከምቲ እቲ ትካል ዘለዎም ሰልዲ ይውስኖ። እዚ ወፊያ እዚ ከኣ እቶም ሰብኣት ናብ ቤተ-ክርስቲያን ግላስኮ ንክኸዱ ይሕግዝ።

እቲ ናይ ደገፍ ሰራሕተኛ፣ እቲ ናይ መጓጓዣ ኣገልግሎት ኣብቲ ቦታ ክንድቲ ጽቡቕ ከምዘይኾነ ሓቢሩ። መብዛሕትኡ ሕክምና ተግጽዮ ስለ ዝኾነ ናብ GPs ንምኻድ' ውን ጸገም ኣሎ። እዚ ናይ ግብረ ሰናይ ትካል ናይ ሆቴላት ጽሬት ለዓለ ደረጃ ዘለዎ ከምዘይኾነ ከምኡ' ውን ከኣ ኣብቲ መነባብሮ ብዙሕ ዘይማላእ ነገር ከምዘሎ ተገንዚቡ ኢዩ። ኣብቲ ኩነታት እቲ ንክሰርሑ ኢሎም ስለ ዘይገመቱ ሰራሕተኛታቶም ካብቲ ሆቴላት ኣውጺኦም። ይኹን እምበር እቶም ተቐማጦ' ውን ኣብኡ ዝነበሩሉ ምክንያት ካልእ ኣማራጺ ስለ ዘይነበሮም እዩ። ሚርስ ኣብ ግራምፒያን ተወሳኺ ሆቴላት ገይሮም ኣለዉ፣ ኣብ ክንዲ ምስቶም ኣቐዲሞም ኣብ ሆቴል ዘለዉ ተቐማጦ ዚነበሩሎም ሰራሕተኛታት ምስልጣን፣ ነቶም ኣብ ግራምፒያን ዘለዉ ሰራሕተኛታቶም እዮም ዘሰልጥኑ ዘለዉ።

ካልእ ጸገማት

እቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ብዛዕባ እቶም ዑቕባ ዝሓተቱ ሰባት፣ ብፍላይ ከኣ ብዛዕባ እቶም ብሓንሳብ ዚነበሩ ሰባት ዝከምድቡ ኮለዉ ዝያዳ ኣህጉራዊ ኣተሓሳስባ ክህሉ ኹም ዘለዎ እዩ ዚስምዖ። ሃይማኖት ናይ ሰብ ኣብ ግምት ክእትዉ ይግባእ።

ናብ ዩናይትድ ኪንግደም ዝመጽዐ ብዛዕባ ሰብኣዊ መሰላት ጽቡቕ ስም ስለ ዘለዎ ምጂኑ ገሊጹ፣ ኣድላዩ እንተ ኹይኑ ከኣ ክዛረቡ መሰል ከምዘለዎም ድማ ይኣምን ነበረ እንተኹነ ግና ካብ ተመክሮኦም እቶም ሰራሕተኛታት ከምዘየኸብርዎም ወይ ከምዘይሰምዕዎም ኢዩ።

ብምሉእ እቶም ጉጅለታት ምስ ተኣከቡ፣ እቲ ኣካባይ ካብ ነፍሲ ወከፍ ጉጅለ ኣባላት ብዛዕባ እቲ ፕሮግራም ክሓሰቡን እተወሰነ ኣገዳሲ ነጥብታት ንክሕብሩዎ ሓተቶም።

ምሉእ ጉጅለታት

ጉጅለ 1 (ክሬግ ሆይ MSP)

- ጽሬት እቲ መንበሪ ጸገም ከም ዘለዎ ንጹር እዩ፣ እቲ ኣብ ሆቴል ዝጸንሁሉ ነዊህ ግዜን ሕጽረት መዘናግኢ ኪፍታሕ ዘለዎ ጉድለት እዩ።
- ጸገም ናይ ESOL ትምሕርቲ፣ ኣብ ፋልከርክ፣ ንዓብነት ESOL ዝዋሃብ ብገበርቲ ሰናይ እዩ። እቶም ሓተቲ ዑቕባ መሰረታዊ ኢንግሊሽ እንተደኣ ዘይፈልጡ ኹይኖም ትምህርቲ ክረኽቡ ኣይክእሉን እዮም፣ ብዙሓት ሰባት ነቲ ሂወቶም ክመርሑ ዜድልዮም ናይ ኢንግሊሽ ትምህርቲ ክረኽቡ ኣይክእሉን።

ጉጅለ 2 (ማጊ ቻፕማን MSP)

- እዚ ፕሮግራም እዚ ብዛዕባ ካብ እተፍቅሮም ሰባት ምፍላይን ክትርእዮም ዘይምኽእልን ዘምጽኦ ስነ-ኣእምሮኣዊ ውጥረት ዘገልጹ ስምዒታዊ ፕሮግራም ኢዩ ነይሩ። ንሰባት ኣብ ምፍልላይ ጥራይ ምእንቲ ከየተኸሩ ሓደ ትርጉም ዘለዎ ነገር፣ ወይ ክገብሩ ዝኽእሉዎ ነገር ንክረኽቡ እንታይ ክግበር ከም ዝከኣል ዝያዳ ክንሓሰብ ኣሎና።

ጉጅለ 3 (ካረን ኣደም MSP)

- እቶም ሓተቲ ዑቕባ እዋናዊ ሓበሬታ ኣይወሃቦምን ኣሎ፣ ብዛዕባ ኣብ ዝሓለፈ ሂወቶም ነቲ ዘጋጠሞም በሰላን ናይ ኣእምሮኣዊ ጥዕና ኼሰዕብ ዚኽእል ጸገመኖም ከኣ ግቡእ ደገፍ ጥዕና ኣይረኽቡን ኣለዉ። ብዙሓት ሰባት እሱራት ወይ ኣብ ሆቴል ከም ዝተኣስሩ እንስሳታት ዝተቐመጡ ኹይኑ እዩ ዚስምዖም። እቲ ዚቐርብ ምግብ ጸገም ኣለዎ፣ ገሊኦም ሰባት ከኣ ኣለርጂክ (ዘይተጻዋርነትን) ኣለዎም፣ ግና ነዚ ኣይግደሱሉን ኣለዉ፣ እዚ ከኣ ኣካላዊ ጸገማት ጥዕና ኼሰዕብ ይኽእል እዩ። ሓደ ሓደ ግዜ ከኣ እቲ መግቢ በቲ ባህሎም ክበልኡዎ ዘይኽእሉዎ እዩ።
- እኹል ትምሕርቲ ኢንግሊሽ የለን። ገበርቲ ሰናይ ትካላት ኢንግሊሽን ከም ኮሶሶ እግሪ ዝእመስለ ኣወንታዊ ንጥፊታት መዘናግዒታትን ንክረኽቡ ደገፍ ይገብሩ ኣለዉ። ሰባት ብውጽኢታዊ መገዲ ምእንቲ ምስ ማሕበረሰብ ዝያዳ ንክጥርነፉ መዘናግዒ ክገብሩ ከም ዘለዎም ኣገልጹ።
- ኣብቲ ሆቴል እቶም ሰራሕተኛታት ኣድልዎ ዜርእዮሉ ናይ ምፍልላይ ጸገም ኣሎ። መንግስቲ ስኮትላንድ ነቲ ኣብ ሆቴላት ዚጸብዩሉ ነዊህ ግዜ ፍታሕ ንምርካብ ዋላ ሓንቲ ክገብር ኣይክእልን እዩ እንተኹን ግና ኣብ ስኮትላንድ ሂወት ሰባት ዝቐለለ ንምግባር ገለ ነገራት ክንገብር ንኽእል ኢና።